

CLIMATE JUSTICE HOW: TRANSFORM THE EXTRACTIVE ECONOMIC MODEL NOW!

INTRODUCTION:

The World Social Forum (WSF) is a civil society forum to speak out and challenge the existing neoliberalism and hegemonic globalisation that have historically perpetuated poverty, inequality, and injustice. It offers space for people's struggles across the globe to submerge, collaborate and extend solidarity with each other for equality, peace, and justice. It is not only a forum where frustrations and waves of anger are demonstrated, but also a platform to popularise the alternatives for alter-globalization that promote the counter-narratives towards building 'Another World' free from poverty, inequality, war, exploitation, and injustice. The WSF 2024 will be held in Kathmandu, Nepal from 15 to 19 Feb 2024, where numerous forums like Intercontinental Youth Forum will provide a space for meaningful discourse and collaboration.

ActionAid International Nepal (AAIN), in collaboration with many other networks and alliances, is set to organise a series of events/activities and thematic sessions, including mass mobilization and art activism focusing on climate justice.

CLIMATE CRISIS IS POLITICAL:

- Climate change is an urgent global challenge, disproportionately affecting the poor and vulnerable. The ongoing discourse centres on the possibility of limiting the global temperature rise to 1.5°C. However, it is undeniable that achieving this goal is impossible without concrete and immediate actions to curb ongoing emissions on a global scale. It is unjust for the poor, vulnerable, and underprivileged communities, and countries especially in the Global South to bear the disproportionate impacts of climate change while the Global North continues to profit. Immediate actions are must to address this injustice created by the greed of the wealthy world.
- Global leaders at COP28 agreed on transitioning away from fossil fuels, but there is no fair share of finance.
   Without the proper financing mechanism, taking action to combat climate risks is impossible. Developed

- countries should take responsibility and accountability for the damage they have caused to the globe for a long time.
- Financing fossil fuels and industrial agriculture risks locking Global South countries into unsustainable development paths, building expensive and debtdependent infrastructure that may quickly become outdated ("stranded assets"), rather than investing in transitions to renewable energy and agroecology.
- Public financing can contribute greatly to solutions to the climate change crisis but remains a big part of the problem. Governments continue to channel public funds to fossil fuels and industrial agriculture through a web of public subsidies, state-owned enterprises, state-owned banks, national wealth and pension funds, and official development assistance (ODA).

In the era of urgent climate risks, public funds must be scaled up and channeled in the public interest, to bring about equitable just transitions to renewable energy and agroecology. Therefore, it is crucial to unite with people across the world to amplify collective voices to urgently tackle the climate crisis and demand for climate justice.

Acknowledging this context, ActionAid along with larger partners communities and social justice movements have initiated the Global Climate Justice Campaign 2023.

EXPECTED OUTCOMES OF THE EVENTS:

- popularize the agenda of climate justice with national and international audiences, emphasizing how climate change is impacting the lives and livelihoods of people in developing countries like Nepal. Furthermore, the session seeks to discuss how private sectors, especially global banks, invest their money in climate-harming businesses.
- Offer a common platform to share experiences and struggles' stories around the agenda of climate justice from Mountain to Island to connect among various actors/activists to speak /oppose and demand climate justice.
- Dissemination of findings / recommendations of different studies and research reports on "How the Finance Flow" to see challenges in private sectors and how they are harming the climate.
- Strengthen global solidarity among the people's struggles and voices from the different corners of the world especially from the global south on climate justice.

PLANNED ACTIVITIES:

- Mass mobilization- Youth-led rallies/demonstrations,
   Flash mobs, Drama, art etc.
- Panel discussion on the agenda of Climate Justice will mainly cover the global financial flows, private sector investments and corporates' interest in Climate harming the extractive economy specifically toxic agribusiness and fossil fuels industries. The discussion will also cover the agenda of mountainous countries and islands. The panelists will be from diverse continents and countries.
- Production and dissemination of studies' findings, information, education, and communications (IECs) to understand the roots of the climate crisis and demands of impacted communities and countries.

- Booth set-up and dissemination of IECs
- Media Engagement

DATE OF THE EVENTS/ACTIVITIES:

February 16th: Thematic session (11:30-3:30 PM)

February 17th: Flash mob before Climate Justice Assembly in coordination with NMES

February 17th: Art Activism in coordination with Lalitkala Campus

February 18th: Flash mob and Drama led by youths from NMES

KEY DEMANDS:

- Climate Justice How: Transform the Extractive Economic Model Now!
- Phase out of fossil fuels and transform to renewable energy.
- Stop investing in fossil fuels,
- Redirect investment towards a real solution: renewable energy and agroecology that centre the rights of indigenous people, local communities, women, and vulnerable communities.
- Polluters should pay and be punished.
- We need real solutions that centre the rights of Indigenous peoples, local communities, women, and vulnerable communities.
- Make free Loss and Damage Funds from International Financial Institutions' (IFIs) interest.
- Simplify access to the Loss and Damage fund for impacted countries.
- Ensure accessible green climate funds for impacted communities.
- Declare Climate Loan as a Crime!
- Compensation is the right of affected communities!
- Build and deepen public pressure on Governments and Corporations for Climate Justice!
- Demand a fair share of commitment to limit the global temperatures to 1.5°C.
- Deliver real and just solutions for people and the planet.
- Let's voice out for system change for Climate Justice!
- Build power from below! The affected community are in the centre!
- Fund Our Future!
- Climate Justice Now!

जलवायु न्यायको आवाजः श्रोतसाधनहरूको अनियन्त्रित उत्खनन् बन्द गर, हरित अर्थतन्त्रको मोडेल लागु गर!

परिचय

विश्व सामाजिक मञ्च ऐतिहासिक रूपमा गरिबी, असमानता र अन्यायलाई निरन्तरता दिने विद्यमान नवउदारवाद र आधिपत्यवादी विश्वव्यापीकरण विरुद्ध संगठित आवाज र चुनौती दिनको लागि एक वैश्यविक नागरिक सामाजको अगुवाइ गर्नेहरुको विशाल जमघट हुने मञ्च हो । यसले समानता, विश्व शान्ति र न्यायको लागि संगठित हुने, सहयोग गर्न र वृहत् ऐक्यबद्धता विस्तार गर्न विश्वभरका न्यायका पक्षमा संघर्षरत अगुवाहरूलाई सहयोग प्रदान गर्दछ । यो एउटा त्यस्तो विश्व जमघट हो, जहाँ निराशा र कोधका तरंग वा प्रदर्शन मात्र हुँदैनन्, तर तिनीहरुले गरिबी, सबै प्रकारका असमानता, शक्ति राष्ट्रहरूबाट हुने थिचोमिचो, युद्ध, शोषण र अन्यायबाट मुक्त "अर्को विश्व निर्माण सम्भव छ" भन्ने भाष्यलाई प्रवर्द्धन गर्ने परिवर्तनको सवाललाई बल पुऱ्याउने, विश्वव्यापीकरणका तमाम र निर्विवादित विकल्पहरुलाई लोकप्रिय बनाउँछन् । विश्व सामाजिक मञ्च १५ देखि १९ फेब्रुअरी २०२४ (३ देखि ७ फाल्गुन २०६०) सम्म काठमाडौं, नेपालमा आयोजना हुँदैछ, जहाँ अन्तरमहादेशीय युवा मञ्च लगायतका धेरै मञ्चहरु आयोजना हुँदैछन् ।

जलवायु संकट राजनीतिक हो

- जलवायु परिवर्तन अत्यावश्यक विश्वव्यापी गम्भीर चुनौती हो, यसले गरिब र जोखिममा रहेका समुदायहरूलाई असमान रूपमा असर पारिरहेको छ । अहिलेको विश्वको बहस तापक्रम वृद्धिलाई १.५ डिग्री सेल्सियसमा सीमित गर्ने सम्भावना केन्द्रित छ । यद्यपि, विश्वव्यापी स्तरमा जारी उत्सर्जनलाई रोक्न तत्काल ठोस कार्यहरू नगरी यो लक्ष्य हासिल गर्न असम्भव छ । श्रोतसाधनहरूको अत्यधिक दोहन गरी धनी भएका, विशेषगरी उत्तरी गोलार्धका राष्ट्रहरूले नाफा कमाइरहँदा दक्षिण गोलार्धका राष्ट्रका आम मानिसहरु खासगरी सिमान्तकृत तथा अल्पसंख्यक समुदायहरु गरिबी, आजिवीका संकट र विपद् जोखिमलगायतका जलवायु परिवर्तन प्रभावबाट संकटग्रस्त पारिनु आफैंमा अन्यायपूर्ण छ । धनी तथा विकसित राष्ट्रको असीमित नाफा कमाउने लोभले सिर्जना गरेको यो अन्यायलाई सम्बोधन गर्न तत्काल कदम चाल्नुपर्छ ।
- २८ औं जलवायु सम्मेलन (COP28) मा पक्ष राष्ट्रहरुले जलवायु परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्न जीवाश्म इन्धन ९ँयककर्ष गमिकि० प्रयोगलाई कम गर्दै रुपान्तरण हुने कुरामा सहमत भएका छन्। तर, यस योजनाको आर्थिक पक्षमा भने जिटलता देखिन्छ। जलवायु परिवर्तनको जोखिमविरुद्ध सार्थक कदम चाल्न आवश्यक रकमको उचित वितरण हुन सकेको छैन। ऐतिहासिक रूपमा पर्यावरणीय क्षति गर्नमा बढी भूमिका खेल्ने विकसित देशहरूले बढ्दो भूमण्डलीय तापक्रमलाई कम गर्न जलवायु पहलहरूका लागि न्यायपूर्ण तरिकाले आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने दायित्ववाट विमुख हुन मिल्दैन।
- जीवाश्म इन्धन र औद्योगिक कृषिमा गरेको लगानीका कारण दक्षिणी गोलार्धका देशहरूको दिगो विकासको बाटो बन्द भएको छ भने जलवायु अनुकूलनमा समेत ऋणमा आधारित महँगो विकासको प्रवृत्ति

- बढेको छ । जलवायुमैत्री विकास र अनुकूलन कार्यक्रममा ऋण होइन, सहायता पाउने प्रभावित देश तथा त्यहाँका समुदायको अधिकार हो । यस्तो विकासको नाममा ऋणको पासोमा पर्ने प्रवृत्ति अन्यायपूर्ण छ ।
- जलवायुमैत्री सार्वजिनक लगानीको मूल प्रवाहीकरणले जलवायु परिवर्तनको संकटको समाधानमा ठूलो योगदान पुऱ्याउने सामर्थ्य राख्दछ, तर यो लगानी जीवाश्म इन्धनलाई प्रवर्द्धनका क्षेत्रमा भइरहेकोले यो समाधानको साटो समस्याको ठूलो हिस्सा बनिरहेको छ । सरकारहरू कार्बन कम उत्सर्जन गर्ने आर्थिक कियाकलापहरूमा लगानी गर्दै, जोखिममा रहेका समुदायको क्षमता अभिवृद्धिमा लगानी गर्नुको सट्टा सार्वजिनक कोष, सार्वजिनक अनुदान, राज्य स्वामित्वका उद्यमहरू, सरकारी स्वामित्वमा रहेका बैंकहरू र पेन्सन कोषहरू तथा विकास सहायता (ODA) को नाममा जीवाश्म इन्धन र औद्योगिक कृषिमा लगानी गरिरहेका छन् । यो विनासको बाटोबाट तत्काल फिर्ता हनको विकल्प छैन ।

जलवायु परिवर्तनको जोखिम तीव्र रूपमा बिढरहेको यो समयमा सार्वजिनक कोषलाई नवीकरणीय ऊर्जा र पर्यावरिणय कृषिमा न्यायोचित रूपमा लगानी गर्न अपिरहार्य छ । यसरी लगानी प्राथिमकता बदल्दा जलवायु उत्थानशील आर्थिक वृद्धि तथा विकासको लक्ष्य हासिल गर्न सम्भव छ । तसर्थ, जलवायु न्यायको मागलाई तुरुन्तै सम्बोधन गराउन र जलवायु अन्यायमा परेका समुदायहरूको सामूहिक आवाजलाई बुलन्द गर्न विश्वभरका मानिस तथा समुदायहरू एकज्ट हुन् आवश्यक छ ।

यस सन्दर्भमा, एक्सनएडले जोखिममा रहेका समुदाय र सामाजिक न्यायमा काम गर्ने संस्थाहरूसँग मिलेर विभिन्न साताव्यापी कार्यक्रम गरी विश्वव्यापी जलवाय् न्याय अभियान २०२३ को श्भारम्भ गरेको छ ।

विश्व सामाजिक मञ्च मार्फत अपेक्षित परिणामहरू:

- जलवाय् परिवर्तनले नेपालजस्ता विकासोन्म्ख र अल्पविकसित देशहरूमा मानिसहरूको जीवन र जीविकोपार्जनमा कसरी प्रभाव पारिरहेको छ भन्ने कुरामा जोड दिँदै राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्तिहरू माभ्त जलवाय् न्यायको एजेन्डालाई ब्लन्द गराइनेछ । साथै, सत्रमा निजी क्षेत्रहरू; विशेषगरी अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्था तथा बैंकहरुले आफ्नो पुँजी जलवायुलाई हानि पुऱ्याउने व्यवसायहरूमा लगानी गर्दा निम्तिएको समस्याको बारेमा पनि छलफल गरिनेछ।
- जलवायु न्याय सम्बन्धित आफ्ना अनुभव र संघर्षका कथाहरू बाँड्न संसारभरीका हिमालदेखि टापु राष्ट्रका समुदायको आवाज एकीकृत गर्न सहभागीहरुलाई मञ्च प्रदान गरी प्रभावित सम्दायको जलवाय् न्यायको माग ब्लन्द गरिनेछ।
- निजी क्षेत्र तथा बैंकहरुले पुँजी प्रवाहमार्फत जलवायु संकट गहिऱ्याउनमा खेलिरहेको नकारात्मक भूमिकाको विषयमा गरिएको अध्ययन प्रतिवेदन "How the Finance Flows" र अन्य विभिन्न अध्ययन र अनुसन्धानको निष्कर्ष तथा सिफारिसहरू प्रचारप्रसार गरिनेछ ।
- विश्वका सबै कुनामा रहेका न्यायपूर्ण आवाजहरु विशेषगरी दक्षिण गोलार्धका देशहरुबीच जलवाय न्यायको विषयमा मानिसहरूको संघर्ष र आवाजहरू सशक्त बनाउन विश्व ऐक्यवद्धताको खोजी गरिनेछ।

गतिविधिहरू:

- जन परिचालन- युवा नेतृत्वमा ऱ्याली, फुल्यास मोब, नाटक, कला प्रदर्शन आदिमार्फत ।
- प्यानल छलफल- जलवाय न्यायको एजेन्डाअन्तर्गत प्यानल छलफल मुख्यतः निजी क्षेत्रले जीवाश्म इन्धनमा गरिरहेको लगानी र त्यसले पारेको असरमा केन्द्रित हुनेछ । साथै, उक्त लगानीलाई नवीकरणीय हरित लगानीमा रुपान्तरण गर्न माग गर्दै छलफल हनेछ । विभिन्न देश तथा महादेशहरूमा जलवायु न्यायको क्षेत्रमा काम गरिरहेका व्यक्तिहरू वक्ताको रुपमा ह्नेछन् र आफ्नो विशेषज्ञता मार्फत विविध दृष्टिकोण र परिप्रेक्ष्यमा छलफल गर्नेछन्।
- IEC उत्पादन तथा वितरण- जलवायु संकटको मुख्य कारक, विभिन्न वित्तीय संस्थाहरूले गरेको कृषि तथा जीवाश्म इन्धनमा गरेको लगानी र प्रभावित सम्दाय तथ देशहरूको माग समेटिएको Information, Education Communication (IEC) सामाग्री उत्पादन गरी वितरण र प्रसार गर्न सूचना ब्थ व्यवस्थापन ।
- आम सञ्चार माध्यम (Media) को संलग्नता ।

गतिविधिहरूको मिति

- फाग्न ४ गते तदन्सार फेब्र्अरी १६- विषयगत प्यानल सत्र (दिउँसो १९:३० देखि ३:३० बजेसम्म)
- फागुन ५ गते तदनुसार फेब्रुअरी १७- क्रमशः फ्ल्यास मोब र जलवायु
- फाग्न ५ गते तदन्सार फेब्र्अरी १७- ललितकला क्याम्पसको समन्वयमा कला अभियान।
- फाग्न ६ गते तदन्सार फेब्र्अरी १८- य्वाहरुको नेतृत्वमा फ्ल्यास मोब र नाटक।

प्रमुख मागहरू

- "जलवाय् न्याय कहिले, प्नरुत्थानशील हरित अर्थतन्त्र जारी हुन्छ जहिले !"
- "श्रोतसाधनहरूको अनियन्त्रित उत्खनन्मा आधारित अर्थतन्त्रलाई पुनरुत्थानशील हरित अर्थतन्त्रको मोडेलमा रुपान्तरण गरिनुपर्छ !"
- "जीवाश्म इन्धनको प्रयोग पूर्ण रुपमा बन्द गरी नवीकरणीय ऊर्जामा रूपान्तरण गर!"
- "निजी र सार्वजनिक क्षेत्रबाट जीवाश्म इन्धनमा लगानी बन्द गरौं, प्रकृति र वातावरणमैत्री लगानीमा जोड दिऔं !"
- "आदिवासी, स्थानीय समुदाय, महिला र जोखिममा परेका समुदायहरूको अधिकारलाई केन्द्रमा राख र नवीकरणीय ऊर्जा र पर्यावरणीय कृषिमा केन्द्रित गरी वास्तविक समाधान र्फ अघि बढ !"
- "जसले प्रदूषण गर्छ, उसैले जलवाय न्यायको लागि लगानी गर्छ !"
- "हानि नोक्सानी कोषलाई नाफामूलक लगानीकर्ता तथा संस्थाका चाहनाभन्दा बाहिर गर !"
- "हानि तथा नोक्सानी कोषमा प्रभावित देशहरूको सरल पहुँच सुनिश्चित गर !"
- "हरित जलवाय कोषमा प्रभावित देशहरूको सरल पहँच सुनिश्चित गर!"
- "जलवाय् वित्त ऋणको होइन, अन्दानको रुपमा प्रदान गर!"
- "क्षतिपूर्ति पीडित तथा प्रभावित समुदायको अधिकारको रुपमा सनिश्चित गर!"
- "जलवाय् न्यायको लागि प्रभावित सम्दायको आवाज ब्लन्द गर र राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा सार्वजनिक दबाब निर्माण गर!"
- "तापक्रमलाई १.५ डिग्री सेल्सियसमा सीमित गर्न विकसित तथा धनी राष्ट्रहरुको पनि समान प्रतिवद्धता र निष्पक्ष साभोदारी स्निश्चित गर !"
- "पृथ्वी र मानिसका लागि वास्तविक र उचित विकल्पहरु प्रदान गर !"
- "जलवाय न्यायको लागि प्रणाली र व्यवस्था परिवर्तन गर!"
- "प्रभावित सम्दायलाई केन्द्रमा राखी र उनीहरुको शक्तिलाई अवमूल्यन नगर !"
- "भविष्य र हाम्रा सन्तितिका लागि लगानी गर!"
- "जलवाय न्याय अहिले नै सुनिश्चित गर!"

COUNTRY OFFICE

- Apsara Marga, Lazimpat Ward No. 3, Kathmandu, Nepal

